ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ

การจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในกระบวนการผลิตงาน หัตถกรรมไม้ของผู้ประกอบการในตำบลหนองควาย

อำเภอหางคง จังหวัดเชียงใหม่

ผู้เขียน

นางสาวอุษณีษ์ ปัญจมาตย์

ปริญญา

ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (การจัดการมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม)

คณะกรรมการที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ

ศาสตราจารย์ คร.มนัส สุวรรณ ประธานกรรมการ รองศาสตราจารย์ คร.อนุรักษ์ ปัญญานุวัฒน์ กรรมการ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ บุญต่วน แก้วปืนตา

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่องการจัดการคุณภาพสิ่งแวคล้อมในกระบวนการผลิตงานหัตถกรรมไม้ ของผู้ประกอบการในตำบลหนองควาย อำเภอหางคง จังหวัดเชียงใหม่ ครั้งนี้ เพื่อศึกษา กระบวนการผลิตและการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในงานหัตถกรรมไม้ของผู้ประกอบการใน ชุมชน และวิเคราะห์ปัญหาสิ่งแวคล้อมในชุมชนเพื่อนำไปสู่การจัดการสิ่งแวคล้อมชุมชนและการ ลดมลพิษที่เกิดจากกระบวนการผลิตหัตถกรรมไม้ของชุมชน โดยใช้ชุมชนนี้เป็นกรณีศึกษาเพื่อนำ ส้มฤทธิ์ผลที่ได้ของวิธีการจัดการเศษวัสดุเหลือใช้จากกระบวนการผลิตงานหัตถกรรมไม้ขยายสู่ ชุมชนอื่นที่มีปัญหาสิ่งแวคล้อมจากกระบวนการผลิตหัตถกรรมไม้

การศึกษาครั้งนี้ใช้วิธีการออกแบบสอบถาม สัมภาษณ์ผู้นำในชุมชน และลงพื้นที่หา ้ข้อมูลภาคสนามเพื่อทราบถึง ปัญหา วิธีการจัดการสิ่งแวคล้อม และความต้องที่แท้จริงของชุมชน ทั้งผู้ประกอบผลิตและผู้ที่อาศัยอยู่ในชุมชนใกล้เกียง ผลการศึกษาพบว่า ในการผลิตหัตถกรรมไม้ จะมีมลสารเกิดขึ้นในทุกขั้นตอนการผลิต โดยเฉพาะการเคี้ยนขึ้นรูปจะเป็นขั้นตอนที่มีมลสาร เกิดขึ้นมากที่สุด เช่น เศษไม้ ขี้เคี้ยน เสียงคั้ง และฝุ่นละออง ซึ่งเป็นมลสารที่ก่อปัญหาให้ทั้ง ผู้ประกอบการเอง และผู้ที่อยู่ในชุมชน ปัญหาที่สำคัญอีกอย่างหนึ่งคือการเผาเศษวัสดุหรือการอบ ้ชิ้นงานเพื่อลดความชื้นจะก่อให้เกิดควันปริมาณมาก เพราะในช่วงเช้าหรือช่วงฤดูหนาวควันจะ ลอยอยู่เต็มชุมชน จากปัญหาสิ่งแวคล้อมที่ได้กล่าวถึง ผู้ประกอบการผลิตส่วนใหญ่ไม่รู้สึกว่าเป็น ปัญหาใดๆ จึงยังคงละเลยในการจัดการกับปัญหาจากกระบวนผลิตหัตถกรรมไม้ทั้งด้านมลพิษทาง

เสียงหรือมลพิษทางอากาศ มีเพียงการจัดการสิ่งแวดล้อมด้านขยะและของเหลือใช้เท่านั้นที่มีการ จัดการอย่างชัดเจน เพราะเป็นปัญหาที่สังเกตได้ง่ายที่สุดและมีผลกระทบต่อผู้ประกอบการมาก ที่สุดโดยลักษณะการจัดการหลักๆนั้นจะมีผู้มาจัดเก็บขยะเศษวัสดุเหลือใช้ในชุมชนจากภายนอก พื้นที่และนำไปขายให้บริษัทที่รับซื้อเศษวัสดุดังกล่าวในต่างจังหวัดเพื่อนำกลับไปใช้ประโยชน์ ใหม่ในลักษณะต่างๆ

อย่างไรก็ตาม เมื่อมีการสอบถามถึงแนวทางในการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมจาก กระบวนการผลิตงานหัตถกรรมไม้ในชุมชน ผู้ที่อยู่ในชุมชนทั้งผู้ประกอบการและผู้ที่อาศัยอยู่ใน ชุมชนมีความต้องการที่จะจัดการสิ่งแวดล้อมให้ดีขึ้น แต่มีความต้องการจัดการในด้านที่แตกต่างกัน โดยที่ผู้ประกอบการมีความต้องการที่จะมุ่งจัดการเพื่อลดต้นทุนและภาระค่าใช้จ่ายของตนเอง ในขณะที่ผู้ที่อยู่ในชุมชนใกล้เคียงต้องการให้มีการจัดการเพื่อลดมลพิษสิ่งแวดล้อมที่อยู่ในชุมชน

ดังนั้นการจัดการสิ่งแวดล้อมในชุมชนต้องอาศัยความร่วมกัน 3 ฝ่าย ทั้งผู้ประกอบการ ผู้ที่ อยู่ในชุมชนใกล้เกียง และภาครัฐ โดยภาครัฐต้องเป็นเจ้าภาพร่วมกับผู้นำชุมชนตามธรรมชาติ ช่วย ปลูกจิตสำนึกให้ประชาชนเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม รัก และหวงแหนทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมของท้องถิ่น การเพิ่มความเอาใจใส่และความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่รัฐในการ สอดส่องดูแลและแก้ไขปัญหา รวมทั้งหน่วยงานที่มีอำนาจจะต้องการออกกฎระเบียบเพื่อคุ้มครอง ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยจะต้องมีการบังกับใช้กฎระเบียบอย่างเข้มงวดด้วย และ ประการสำคัญจะต้องให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดการปัญหาสิ่งแวดล้อมชุมชนอบรมความรู้ ด้านการผลิตเพื่อลดมลสารที่เกิดขึ้นจากการผลิตหัตถกรรมไม้ รวมถึงการให้ความรู้ด้าน สาธารณสุขสิ่งแวดล้อมแก่ชุมชน จัดสถานที่ให้ผู้ประกอบการผลิตหัตถกรรมไม้มาผลิตในบริเวณ พื้นที่เดียวกันเพื่อสะดวกในการควบคุม จัดหาทุนให้ผู้ประกอบการในการปรับปรุงเครื่องมือ เครื่องใช้ที่มีเทคโนโลยีสีเขียว เพื่อสามารถลดการกระจายมลสาร และในการศึกษาครั้งต่อไปควรมี การศึกษาความเป็นไปได้ของข้อเสนอแนะในแง่ของความคุ้มทุน ทั้งการจัดสถานที่ในการผลิต รวมกันของผู้ประกอบการในชุมชน และต้นทุนที่เพิ่มขึ้นจากการจัดการลดมลพิษจากกระบวนการ ผลิต

Copyright © by Chiang Mai University

A I I rights reserved

Independent Study Title The Environmental Quality Management in Woodcarving

Process of the Entrepreneurs in Nong Kwai Sub-district,

Hang Dong District, Chiang Mai Province

Author Miss Ussanee Panjamat

Degree Master of Arts (Man and Environment Management)

Independent Study Advisory Committee

Prof. Dr. Manat Suwan Chairperson

Assoc. Prof. Dr. Anurak Panyanuwat

Member

Asst. Prof. Boontuan Kaewpinta

Member

Abstract

The aim of the study regarding to the Environmental Quality Management for Woodcarving Process of the Entrepreneurs in Nong Kwai Sub-district, Hang Dong District, Chiang Mai Province is to study the manufacturing process, the environmental quality management and to analyze the environmental problem in the community of this area. This case study emphasize the study of this community to bring the successful result on how to manage the manufacturing process efficiently and finally make it relevant for the other communities that face such the same environmental problem of the woodcarving process.

This study is based on variety sources of information such as a questionnaire, interviewing the community group leaders and conducting a field survey. Information from the field survey is very useful to know what kind of the problem, the way to solve it and the real needs of the community for both the entrepreneurs and nearby residents.

In conclusion, this study that there is pollution such as noise, dust and air pollution, in every production process of woodcarving. Moreover, the process of burning the materials actually causes a lot of smoke. This impacts significantly on the environmental

surroundings especially in the winner. However, most of entrepreneurs think that it's a tiny problem so they neglect to solve the problem of both noise and air pollution. The only one thing that entrepreneurs have done is to eliminate garbage in the community because it's very easy to mange it by selling it to the other entrepreneurs to use as material for their further production.

However, the survey was done to ask both entrepreneurs and residents in the community about the environmental quality management. Both of them are aware of the way to manage it for better environment but in different ways; entrepreneurs focus on how to reduce the production cost while the nearby residents want to reduce pollution in their community.

In summary the successfulness of environmental management needs get good coordination among entrepreneurs, the community and government, in which government should play a major role to build awareness and responsibility to be followed by the leaders of the community. The government needs to build the community's awareness to the overall benefits to society, and to take care of the natural resources. The government officers should put more emphasis on monitoring and solving the problem by launching strict regulation.

Moreover, the most important thing is to get good cooperation from the residents in the community by providing training to them on how to reduce the pollution and on health education.

The government should provide on appropriate area for the entrepreneurs to do their business within the specific area to be closely controlled, and allocate capital for the entrepreneurs to improve their equipment to reduce pollution effectively. For further study, the possibility reduction of the production cost and the marginal cost to reduce pollution through the production process should be closely analyzed.